

04 Nisan - 07 Nisan 2023

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Güncel Bilgiler

İçindekiler;

- KKM'de faiz tavanı kalktı
- KKM ile ilgili iki yeni düzenleme
- Hazine iç borçlanma stratejisini açıkladı
- Milletlerarası Antlaşma
- BDDK, T.O.M. Katılım Bankası AŞ'ye faaliyet izni verdi
- Bazı KDV uygulamalarında değişiklik yapıldı
- EPDK nisan ayına ilişkin elektrik tarifelerini belirledi
- Bazı KDV uygulamalarında değişiklik yapıldı
- EPDK nisan ayına ilişkin elektrik tarifelerini belirledi
- Demir-çelikte gümrük vergisine erteleme
- Zorunlu trafik sigortasında azami prim artış tutarı belirlendi
- En düşük emekli maaşı ve bayram ikramiyesinde artış Resmi Gazete'de
- Tüm zamanların en yüksek ihracat rakamı
- İhalelere Yönelik Şikâyet E-İmza Kullanılarak Gerçekleştirilecek
- Brüt Dış Borç Stoku 459 Milyar Dolar Oldu
- Kaynakça

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Güncel Bilgiler

Sayı | 04

KKM'de faiz tavanı kalktı

Hazine destekli TL Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarında, politika faizinin 3 puan üzerindeki azami faiz uygulaması sona erdi. Asgari faiz oranı politika faiz oranında olacak ve KKM faizi için üst sınırı banka belirleyecek. İlgili karar metninde, "Bu Karar kapsamında destekten faydalanacak KKH'lere ilişkin faiz oranı ikinci fıkradaki asgari orandan az olmamak üzere bankalar ve yararlanıcılar arasında serbestçe belirlenir." ifadeleri kullanıldı. Dövizden dönüşümlü olan KKM'lerde tavan 26 Ocak'ta kaldırılmıştı.

KKM ile ilgili iki yeni düzenleme

Türk lirasına geçişte sağlanacak destek için söz konusu döviz tevdiat veya döviz cinsinden katılım fonu hesaplarının 31 Aralık'a kadar açılmış olması şartı, 31 Mart 2023'e uzatıldı. Yeni düzenlemeyle ilgili hesaplarının vadesini belirleyen madde de değiştirildi. TCMB taraflı Kur Korumalı Mevduatlarda tarih kapsamı genişletildi. Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeye göre, Türk lirasına geçişte sağlanacak destek için, söz konusu Döviz tevdiat veya döviz cinsinden katılım fonu hesaplarının açılma tarihi 31 Mart 2023'e uzatıldı. Bir önceki düzenlemeye göre bu tarih 31 Aralık 2022 olarak belirlenmişti. Yeni düzenlemeyle vade sınırlamasının da kaldırıldığı görüldü. Daha önce ilgili tebliğde yer alan "Banka tarafından yurt içi yerleşik gerçek kişiler ve yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır" ifadesi değiştirildi. Yeni maddede sadece "Banka tarafından açılacak Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarının vadeleri Merkez Bankasınca yayımlanacak usul ve esaslarda belirlenir" ifadeleri kullanıldı.

Hazine iç borçlanma stratejisini açıkladı

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Nisan-Haziran dönemine ilişkin açıkladığı iç borçlanma stratejisini göre, 175,3 milyar liralık iç borç servisine karşılık, 179 milyar liralık iç borçlanma gerçekleştirecek. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Nisan'da 30 milyar lira, Mayıs'ta 85 milyar lira ve Haziran'da 64 milyar lira iç borçlanmaya gidecek. Bakanlığın Nisan-Haziran dönemi iç borçlanma stratejisinde, Nisan ayında 16,3 milyar liralık iç borç servisine karşılık toplam 30 milyar liralık, Mayıs'ta 103,1 milyar liralık iç borç servisine karşılık toplam 85 milyar liralık, Haziran'da 55,9 milyar liralık iç borç servisine karşılık 64 milyar liralık iç borçlanma yapılması öngörülüyor. Nisan, Mayıs ve Haziran aylarındaki iç borçlanmanın tamamının piyasadan oluşması bekleniyor. Bu dönemde 20 tahvil ihalesi düzenlenecek. Nisan'da 72,8 milyar liralık, Mayıs'ta 115 milyar liralık ve Haziran'da 63,7 milyar liralık ödeme yapılacak. Bu ödemelerin 76,4 milyar lirası dış borç servisinden oluşacak.

Milletlerarası Antlaşma

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPARD III) Kırsal Kalkınma Programı Kapsamında Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Birlik Mali Yardımının Yönetimi ve Uygulanmasına İlişkin Hükümleri Tesis Eden Sektörel Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7048)

BDDK, T.O.M. Katılım Bankası AŞ'ye faaliyet izni verdi

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) daha önce kuruluş izni verilen T.O.M. Katılım Bankası AŞ'ye faaliyet izni verilmesine ilişkin kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı. Kurucuları arasında A101 Marketleri'nin Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Yaşar Aydın'ın da bulunduğu bankanın sermayesi 1,5 milyar lira olarak belirlendi. Katılım bankası olarak faaliyet gösterecek olan T.O.M. Katılım Bankası'nın açılışı da "Technology of Money" olarak duyuruldu.

Bazı KDV uygulamalarında değişiklik yapıldı

Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 46) Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Tebliğ ile mücbir sebep ilan edilen yerlerde mükellefiyet kaydı bulunması nedeniyle mücbir sebep kapsamına alınan ancak faaliyetlerine olağan şekilde devam edebilecek nitelikteki mükelleflerin, idareye mücbir sebep halinin sona erdirilmesi amacıyla yapacakları başvuru neticesinde yapılacak değerlendirmeye göre bu halinin sona ereceği ve söz konusu mükelleflerin alış ve satışlarında genel usuller çerçevesinde tevkifat uygulanabileceği hususu açıklığa kavuşturuldu. Öte yandan 6775 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 1 Şubat 2023'ten itibaren yapılan işlemlere uygulanmak üzere mükelleflerin KDV iade hakkı doğuran işlemlerine ilişkin olarak iade talebinde bulunabilecekleri asgari tutar 2 bin lira olarak belirlendi.

EPDK nisan ayına ilişkin elektrik tarifelerini belirledi

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), faaliyet bazlı, nihai ve yeşil tarife tablolarını yayımladı. Elektrikte tüm abone gruplarının 1 Nisan'dan itibaren geçerli olan tarifeleri belirlendi. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), faaliyet bazlı, nihai ve yeşil tarife tablolarını yayımladı. Buna göre, tüm abone gruplarında yüzde 15 indirimle gidildi. İlk kademede bulunan mesken abonelerinin tarifesinde kilovatsaat başı fiyat 133,7261 kuruş, yüksek kademede yer alanların tarifesinde ise kilovatsaat başı fiyat 198,7345 kuruş oldu. İlk kademede yer alan ticarethane abonelerinin tarifesinde elektriğin kilovatsaat fiyatı, 232,8404 kuruş, yüksek kademede kilovatsaat fiyat da 309,1899 kuruş olarak belirlendi. Alçak gerilim sanayi abonelerinin elektrik tarifesinde kilovatsaat fiyatının 308,5326 kuruş olması kararlaştırıldı. Öte yandan, yeşil tarifede kilovatsaat fiyatı 258,4316 kuruş olarak belirlendi.

Demir-çelikte gümrük vergisine erteleme

Demir-çelik ürünlerine uygulanacak gümrük vergisinin yürürlük tarihi Mayıs başına ertelendi. Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararına göre, alışımlı veya alışsız demir ve çelikten yassı hadde mamullerinin menşe ülkelerine göre düzenlenen gümrük vergilerinin yürürlük tarihi 1 Mayıs olarak değiştirildi.

Zorunlu trafik sigortasında azami prim artış tutarı belirlendi

Resmi Gazete'de yayımlanan karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortasında tarife uygulama esasları hakkında yönetmelikte bazı düzenlemeler yapıldı. Buna göre, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu (SEDDK), hasar frekansı, hasar maliyetleri ve diğer hususları göz önünde bulundurarak belirlenen bu oranı sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar arttırmaya yetkili olacak. Önceki uygulamada SEDDK azami prim tutarlarını yüzde 50 indirim yetkisine sahipti. Yönetmelikte yapılan değişiklikle düzenlemenin yürürlüğe gireceği Mayıs ayından sonra yeni poliçelere yüzde 5 zamlı prim hesaplandıktan sonra her ay yüzde 2'lik azami artış oranı uygulanacak. SEDDK, hasarın giderilmesinde ve tazminatın ödenmesinde, orijinale eşdeğeriği belgelendirilmiş parçalar veya yeniden kullanılabilir parçaların tercih edilmesi halinde bu Yönetmelikte düzenlenen oranlara ek olarak sigorta primlerinin belirlenmesinde yüzde 20'ye kadar indirim uygulaması getirebilecek. Yönetmelikle tablolarda yapılan düzenlemeye göre, yüzde 100 elektrikli araç sahiplerinin zorunlu trafik sigortası fiyatlaması aşamasında pozitif bir ayrışma yapılarak yüzde 10 prim indirimi uygulaması getirildi.

En düşük emekli maaşı ve bayram ikramiyesinde artış Resmi Gazete'de

En düşük emekli maaşının 7 bin 500 liraya, bayram ikramiyesinin 2 bin liraya çıkarılması ile geçici işçilere kadro düzenlemesini içeren kanun, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda yapılan değişiklikle, gelir ve aylık ödemesi yapılanlara, bayramın içinde bulunduğu ayda gelir ve aylık alma şartıyla, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nda ödenen 1100'er lira 2000 liraya çıkarılacak. Yaşlılık, malullük, ölüm aylığı alan emeklilere ve hak sahiplerine dosya bazında 5 bin 500 lira olarak öngörülen aylık asgari ödeme tutarı 7 bin 500 liraya yükseltilecek. Kanunla, kurumların ihtiyaçları doğrultusunda geçici işçi çalıştırma süresi de artırıldı. Buna göre geçici iş pozisyonlarında çalışanların çalışma süreleri aynı vize dönemi içinde 11 ay 29 güne kadar uzatılabilecek. Bu sürenin belirlenmesinde idare, kurum ve kuruluşun bağlı veya ilgili olduğu bakanlık yetkili olacak.

Tüm zamanların en yüksek ihracat rakamı

İhracat mart ayında yıllık yüzde 4,4 artışla 23,6 milyar dolara çıktı, ithalat ise yüzde 4,2 artarak 32,2 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı ise, mart ayında 8,6 milyar dolara yükseldi. İlk çeyreğe dair yayımlanan verilere göre ise dış ticaret açığı Ocak-Mart döneminde 34,9 milyar dolar oldu.

Ticaret Bakanlığı'nın yayımladığı geçici verilere göre 2023 yılı Mart ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 4.4 oranında artarak 23.59 milyar dolar ile tüm zamanların en yüksek rakamına ulaşırken, ithalat yüzde 4.2 oranında artarak 32.17 milyar dolara yükseldi. Böylece geçtiğimiz yılın Mart ayında 8.27 milyar TL olan dış ticaret açığı yüzde 3.7 artarak 8.57 milyar dolara yükselirken, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 73.2'den yüzde 73.4'e yükseldi.

İhalelere Yönelik Şikâyet E-İmza Kullanılarak Gerçekleştirilecek

İhalelere yönelik şikâyet ve itirazın şikâyet başvuruları, tebliğin elektronik ortamda yapılacak şikâyet ve itirazın şikâyet başvurularına ilişkin hükümleri esas alınarak, EKAP üzerinden e-imza kullanılarak yapılacak. E-şikâyet ve e-itirazın şikâyet başvurularına ilişkin gerekli teknik altyapının tamamlandığının tespitine yönelik Kamu İhale Kurulunca alınan kararın Kurumun resmi internet sayfasında yayımlanmasından önce ilanı veya duyurusu yapılan ihaleler bakımından, Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentleri gereğince pazarlık usulü ile gerçekleştirilen ihalelere yönelik başvurular ile avukat aracılığıyla yapılan başvuruların elden veya posta yoluyla yapılmasına devam edilecek. 15 Nisan 2023 tarihinden önce ilanı veya duyurusu yapılmış olan ihalelere yönelik başvurular, ilanın veya duyurunun yapıldığı tarihte yürürlükte olan tebliğ hükümlerine göre sonuçlandırılacak. Öte yandan, tebliğ ile uyumlu düzenlemeleri içeren "İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" de Resmi Gazete 'de yayımlandı.

Brüt Dış Borç Stoku 459 Milyar Dolar Oldu

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 31 Aralık 2022 itibarıyla brüt ve net dış borç stoku, Hazine garantili dış borç stoku ve kamu net borç stoku ile Avrupa Birliği (AB) tanımlı genel yönetim borç stoku verilerini açıkladı. Buna göre, Türkiye'nin brüt dış borç stoku 459 milyar dolar olarak gerçekleşirken stokun milli gelire oranı yüzde 50,7 oldu. Aynı tarihte net dış borç stoku 235,3 milyar dolar olarak kayıtlara geçti. Stokun milli gelire oranı yüzde 26 seviyesinde gerçekleşti. Hazine garantili dış borç stoku ise 15,9 milyar dolar olarak hesaplandı. Kamu net borç stoku bu dönemde 2 trilyon 522 milyar lira olarak kaydedildi. Stokun milli gelire oranı yüzde 16,8 oldu. AB tanımlı genel yönetim borç stoku 4 trilyon 763 milyar lira, bu rakamın milli gelire oranı ise yüzde 31,7 olarak kayıtlara geçti.

MERSİN
TİCARET VE SANAYİ
ODASI

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Güncel Bilgiler

Sayı | 04

Kaynakça;

- 1.T.C. Resmi Gazetesi
- 2.Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)
- 3.www.ekonomim.com